EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 17.11.2010
COM(2010) 676 konč.

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Uporaba Uredbe Sveta 2157/2001 z dne 8. oktobra 2001 o statutu evropske družbe (SE)

(Besedilo velja za EGP)

SEC(2010) 1391

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Uporaba Uredbe Sveta 2157/2001 z dne 8. oktobra 2001 o statutu evropske družbe (SE)

(Besedilo velja za EGP)

1. UVOD

Statut evropske družbe („Uredba SE“)[1] je bil sprejet 8. oktobra 2001 po več kot 30 letih pogajanj v Svetu. Zagotovil je možnost uvedbe nove pravne oblike, imenovane evropska družba ali SE po latinskem poimenovanju *Societas Europaea*. Cilji Uredbe SE, opredeljeni v uvodnih izjavah, so med drugim vključevali odstranjevanje ovir pri povezovanju družb iz raznih držav članic, (…) dovoljevanje družbam z evropsko razsežnostjo, da združujejo, načrtujejo in izvajajo reorganizacijo poslovanja na ravni Skupnosti ter prenesejo statutarni sedež v drugo državo članico ob zagotavljanju ustrezne zaščite interesov manjšinskih delničarjev in tretjih strani, (…) zagotavljanje čim boljšega sovpadanja gospodarske in pravne enote podjetja v Skupnosti, (…) dovoljevanje ustanovitve in vodenja družb z evropsko razsežnostjo, osvobojenih ovir, ki jih povzroča neusklajenost in ozemeljsko omejena veljavnost nacionalnega prava družb, (…) in (…) omogočanje družbam z evropsko razsežnostjo, da prilagodijo organizacijsko strukturo in izberejo ustrezen sistem upravljanja družbe, ki bo zagotovil učinkovito vodenje in primeren nadzor ter ohranil pravice delavcev do udeležbe[2].

Uredbo SE dopolnjuje Direktiva Sveta 2001/86/ES o udeležbi delavcev v SE („Direktiva SE“). Rok za prilagoditev nacionalne zakonodaje evropski zakonodaji v zvezi s SE je bil 8. oktober 2004, vendar se ga je držalo le 8 držav članic. Direktiva SE je bila prenesena v zakonodajo vseh držav članic šele na začetku leta 2007.

Člen 69 Uredbe SE poziva Komisijo, naj najpozneje pet let po začetku veljavnosti te uredbe predloži poročilo o uporabljanju Uredbe in predloge za spremembe, kjer je to potrebno. Generalni direktorat za notranji trg in storitve Evropske komisije je za namene zbiranja potrebnih podatkov o praktični uporabi statuta SE naročil zunanjo študijo in se posvetoval z zainteresiranimi stranmi na javnem posvetovanju in konferenci[3].

2. UPORABA STATUTA SE: ŠTEVILO REGISTRIRANIH SE

Od 25. junija 2010 je bilo v državah članicah EU/EGP registriranih 595 SE. Od leta 2004 do leta 2008 se je število SE vedno hitreje povečevalo. Leta 2009 je bilo ustanovljenih manj novih SE kot leta 2008, vendar se je leta 2010 število na novo ustanovljenih SE spet povečalo. SE so bile registrirane v 21 od 30 držav članic EU/EGP, od tega velika večina (približno

---

1 Uredba Sveta (ES) št. 2157/2001 z dne 8. oktobra 2001 o statutu evropske družbe (SE).

2 Odstavki 1, 2, 4, 6, 7, 14 in 21 uvodnih izjav Uredbe SE.

3 Zunanja študija Ernst&Young (v nadaljnjem besedilu: študija E&Y), zbirno poročilo o posvetovanju in informacije o konferenci z dne 26. maja 2010 so na voljo na spletni strani: http://ec.europa.eu/internal_market/company/se/index_en.htm.

70 %) v Češki republiki in Nemčiji. Zelo malo SE je bilo registriranih v južnih državah članicah EU, z izjemo Cipra.

Delovni dokument služb Komisije, ki je priložen temu poročilu, vsebuje podrobne informacije o registriranih SE in njihovih značilnostih ter o zakonodaji na področju SE, ki velja v različnih državah članicah.

3. GLAVNI DEJAVNIKI IN TRENDI

3.1. Pozitivni in negativni dejavniki za ustanovitev SE

Izjave družb razkrivajo, da odločitev o ustanovitvi SE na splošno temelji na posameznem „poslovnem primeru“, tj. odvisna je od več razlogov, ki so pomembni glede na posebne razmere zadevne družbe. Razlogi so različni, zato je težko določiti splošen trend, ki bi veljal za vse družbe. Vseeno se zdi, da so nekateri razlogi na splošno pomembnejši od drugih, prav tako se zdi, da so nekateri pomembnejši v določenih državah članicah in sektorjih dejavnosti kot drugi. Nekateri razlogi, ki jih družbe označujejo kot pozitivne ali negativne dejavnike, so predstavljeni spodaj.

Po poročilih je **evropski ugled** SE eden od najpomembnejših pozitivnih dejavnikov. Zlasti je privlačen za družbe, ki želijo poudariti svojo evropsko pripadnost ali želijo uživati ugodnost evropske pravne oblike, ki je bolj znana kot nacionalne oblike, pri prodiranju na trge drugih držav članic, saj jim ni treba ustanavljati hčerinskih družb v tujini. Vendar se pomen evropskega ugleda obravnava različno. Koristi naj bi prinašal zlasti družbam v majhnih državah, vzhodnoevropskih državah, Belgiji in državah, ki so osredotočene na izvoz (npr. v Nemčiji). Po drugi strani pa se v določenih sektorjih nekaterih držav članic nacionalna oznaka šteje za bolj tržno kot evropska.

Nadnacionalni značaj SE velja za potencialno prednost v procesu izvajanja čezmejnih združitev ali strukturnih sprememb v skupini (npr. preoblikovanja nacionalnih hčerinskih družb v podružnice matične družbe). Zlasti naj bi preprečeval občutek nacionalnega „poraza“ vodstva in osebja v prevzeti družbi ali prejšnjih hčerinskih družbah.

Možnost prenosa statutarnega sedeža v drugo državo članico se šteje za bistveni dejavnik in pristno primerjalno prednost SE v primerjavi z nacionalnimi družbami. Ker ne obstaja direktiva o čezmejnem prenosu statutarnega sedeža družbe, SE ostaja edina oblika družbe, ki omogoča družbam prenos statutarnega sedeža v katero koli drugo državo članico brez likvidacije[4]. Ta možnost naj bi bila zlasti privlačna za holdinge. Vendar je v praksi le omejeno število SE preneslo statutarni sedež (49 do 25. junija 2010).

Možnost uporabe oblike SE kot sredstva za izvajanje **čezmejne združitve** se je do začetka veljavnosti direktive o čezmejni združitvi štela za pomemben dejavnik. Poleg tega naj bi bile po mnenju družb in pravnih svetovalcev določbe o udeležbi delavcev v zadevni direktivi prožnejše od določb v statutu SE, čeprav organizacije delavcev to izpodbijajo.

Številni udeleženci javnega posvetovanja so izrazili mnenje, da je možnost **reorganizacije in poenostavitve strukture skupine**, ki jo zagotavlja SE, pozitiven dejavnik. Preoblikovanje v SE, vključno s pretvorbo hčerinskih družb v podružnice, naj bi bilo zlasti privlačno za družbe,

[4] Vendar statut SE zahteva, da se glavna uprava prenese skupaj s statutarnim sedežem, kar zmanjšuje prednost.

ki se ukvarjajo s financami in zavarovalništvom. Omenjene prednosti vključujejo vzpostavitev enega samega nadzornega organa (namesto večjega števila nadzornih organov v vseh državah članicah, v katerih ima družba podružnice) in lažje izpolnjevanje kapitalskih zahtev. Vendar prednosti prestrukturiranja v obliko SE niso vidne (to bi bilo namreč mogoče tudi z uporabo nacionalne družbe), če jih ne dopolnjujejo druge prednosti, kot so evropski ugled, nadnacionalni značaj SE in možnost prenosa sedeža.

Udeleženci javnega posvetovanja so navedli tudi prednosti oblike SE na področju financiranja (močnejši položaj pri pogajanjih z bankami in prošnjah za finančno podporo EU) ter prožne predpise SE glede udeležbe delavcev v državah članicah, v katerih je to področje urejeno z obveznimi predpisi. V zvezi s tem se tako družbe kot sindikati strinjajo, da statut SE zagotavlja možnost: (i) pogajanja o modelu udeležbe delavcev in s tem njegove prilagoditve posebnim potrebam družbe ali skupine namesto izpolnjevanja obveznih nacionalnih predpisov; (ii) predstavnikov iz različnih držav članic namesto predstavnikov iz ene same države članice (to lahko izboljša evropsko zavest delavcev in koristi skupinam po vsej Evropi); in (iii) zmanjšanja obsega nadzornega odbora za povečanje učinkovitosti. Oblika SE naj bi se v nekaterih primerih uporabljala za ohranitev enakega sistema udeležbe delavcev ne glede na povečanje delovne sile družbe[5].

Pri *ustanavljanju SE* se za najpomembnejše negativne dejavnike štejejo **stroški ustanovitve, zamudni ter zapleteni postopki in pravna negotovost** ter **pomanjkanje spoznanj in praktičnih izkušenj** svetovalcev in pristojnih javnih organov. Dobro znana primera visokih stroškov oblikovanja SE sta Allianz SE in BASF SE, katerih stroški ponovnega vpisa kot SE so znašali 95 oziroma 5 milijonov EUR. Če ta dva primera izvzamemo, so povprečni stroški ustanovitve tiste SE, ki so bile preučevane v zunanji študiji, znašali približno 784 000 EUR (vključno z davki in stroški pravnega svetovanja, prevajanja in registracije). Skupni stroški ustanovitve se gibljejo med približno 100 000 EUR in 2 do 4 milijoni EUR.

Nezadostna ozaveščenost glede SE v poslovni skupnosti v EU in zunaj nje naj bi bila največja težava pri *vodenju SE*. Ob razglasitvi sprejetja oblike SE mora vodstvo pogosto vlagati v to, da poslovnim partnerjem (strankam, dobaviteljem, bankam itd.) in delavcem razloži značilnosti SE.

Številne družbe, pravni svetovalci in poslovna združenja menijo, da so predpisi o **udeležbi delavcev** negativen dejavnik, saj so po njihovem mnenju zapleteni in zamudni, zlasti v državah članicah, v katerih nacionalna zakonodaja ne določa sistema udeležbe delavcev. V nekaterih primerih se ti predpisi štejejo za nesorazmerne, npr. če udeležba zadeva zelo malo delavcev. Tudi zahteva, da SE ni mogoče registrirati pred zaključkom pogajanj o udeležbi delavcev, se v nekaterih primerih šteje za pomemben negativen dejavnik, zlasti za javne družbe, za katere je zanesljivost postopkov in časovnega okvira za registracijo bistvenega pomena. Vendar se organizacije delavcev s tem ne strinjajo.

3.2. Trendi razširjenosti SE

Po ugotovitvah zunanje študije ter mnenju udeležencev posvetovanja in konference lahko na razširjenost SE vpliva **velikost nacionalnih družb**. Večji stroški (zlasti visoka najmanjša kapitalska zahteva) in zapletenost ustanavljanja SE v primerjavi z delniško družbo so velika ovira v državah članicah, v katerih so nacionalne družbe večinoma mala in srednje velika

[5] Sindikati poročajo, da je bila v Nemčiji v nekaj primerih ustanovljena SE za ohranitev enake ravni zastopanosti delavcev v nadzornem odboru, čeprav bi bilo treba glede na prag za nacionalno družbo (500 ali 2 000 zaposlenih) zastopanost delavcev v odboru spremeniti.

podjetja. Kot primeri držav, v katerih bi lahko s tem delno razložili majhno število SE, se navajajo Poljska, Španija, Portugalska, Grčija in Italija. Udeleženec javnega posvetovanja je omenil tudi, da obstaja med številom večnacionalnih družb in številom SE v dani državi članici pozitivna soodnosnost.

Velik vpliv naj bi imelo tudi **znanje in ozaveščenost pravne in poslovne skupnosti** o obliki SE. Izjave kažejo, da je v državah članicah, v katerih se je oblika SE dejavno spodbujala, na primer v Češki republiki in Nemčiji, ustanovljenih več SE, medtem ko je v državah članicah, kot sta Italija in Španija, v katerih informacije in svetovanje o obliki SE niso lahko dostopni, ustanovljenih zelo malo SE ali pa ni ustanovljena nobena SE. Morda je k temu prispeval tudi pozitiven učinek vzmeti: večje število SE v državi članici je povečalo zanimanje drugih družb za to pravno obliko, kar je prispevalo k ustanavljanju več SE v tej državi.

Ugotovitve zunanje študije kažejo tudi, da je **poznejši začetek izvajanja Direktive SE v nekaterih državah članicah** morda vplival na raven ozaveščenosti in število SE v teh državah[6].

Drugi trend kaže, da je bilo na splošno več SE ustanovljenih v **državah, ki dovoljujejo le dvotirni sistem upravljanja družb**, kot v državah, ki dovoljujejo le enotirni sistem; zelo malo SE je bilo ustanovljenih v državah, ki že dovoljujejo oba sistema. Vendar lahko po mnenju nekaterih udeležencev javnega posvetovanja pri izbiri strukture odbora, ki ni urejena z zakonodajo države, v kateri je SE registrirana, nastanejo pravna negotovost ali težave v praksi.

V zvezi s soodnosnostjo med razširjenostjo SE v različnih državah članicah in **nacionalnimi predpisi o udeležbi delavcev** se mnenja zainteresiranih strani razlikujejo. Medtem ko ugotovitve zunanje študije kažejo, da na splošno ta trend obstaja[7], o čemer se strinja tudi velika večina udeležencev javnega posvetovanja, organizacije delavcev in raziskovalci na področju delovnega prava niso enakega mnenja.

Udeleženci javnega posvetovanja so navedli tudi druge možne razlage za razširjenost SE v EU/EGP, zlasti: (i) prožnost nekaterih vidikov oblike SE v primerjavi z nacionalnimi pravnimi oblikami; (ii) drugačna vrednost evropske oznake; (iii) različni stroški ustanovitve in transakcij SE; (iv) davčni sistemi držav članic.

Veliko število SE v nekaterih državah članicah, zlasti v Češki republiki in Nemčiji, je mogoče razložiti tudi na podlagi velikega števila **nedelujočih SE** v teh dveh državah članicah[8]. Da profesionalni izvajalci v teh državah ustanavljajo nedelujoče SE, bi lahko razložili z dejstvom, da je v teh državah sistem prodaje nedelujočih družb običajen,[9] in izpolnjuje posebne poslovne potrebe. Udeleženci javnega posvetovanja menijo, da družbe kupujejo nedelujoče SE predvsem zaradi prihranka časa in denarja ter zato, da se izognejo zapletenemu in negotovemu postopku ustanavljanja. Številni udeleženci so navedli, da nedelujoče SE

---

6 V državah, ki so začele izvajati Direktivo SE leta 2006 ali pozneje (npr. v Sloveniji, Grčiji, Luksemburgu, Irski, Bolgariji in Romuniji), je ustanovljenih malo SE.

7 Ta trend ima izjeme, saj je bilo v Sloveniji(0) ter na Madžarskem (3), Finskem (0), Danskem (2) in Švedskem (9) do 25. junija 2010 registriranih zelo malo SE ali pa ni bila ustanovljena nobena SE, čeprav imajo te države razmeroma široke predpise o udeležbi delavcev, medtem ko je bilo mnogo več SE registriranih v Združenem kraljestvu (23) in Franciji (19), čeprav ti dve državi nimata predpisov ali imata omejene predpise o udeležbi delavcev.

8 Vendar imata ti dve državi tudi največje število delujočih SE.

9 V nasprotju s Francijo in Italijo, kjer, glede na ugotovitve udeležencev javnega posvetovanja, nedelujočih družb ne poznajo oziroma ne uporabljajo.

omogočajo tudi ustanovitev SE, ne da bi bilo treba upoštevati obremenilni čezmejni element[10] ali se udeležiti pogajanj v zvezi z udeležbo delavcev. Možnost izognitve visokim zahtevam je zlasti pomembna za manjše družbe. Po drugi strani so organizacije delavcev zaskrbljene, da se nedelujoče SE uporabljajo za izognitev predpisom Direktive SE o udeležbi delavcev. V zvezi s tem je treba omeniti, da se informacije o mnogih nedelujočih SE po njihovi aktivaciji izgubijo. To je mogoče delno razložiti z dejstvom, da se letni računovodski izkazi objavljajo za nazaj. Ponuja se še ena razlaga, in sicer, da so nekatere družbe zaradi svojega majhnega obsega izvzete iz objavljanja več kot skrajšanih bilanc stanja in prilog k računovodskim izkazom. V nekaterih primerih letni računovodski izkazi niso na voljo v poslovnih registrih brez vsake utemeljitve.

4. PRAKTIČNE TEŽAVE PRI UPORABI STATUTA SE

Na podlagi dokazov, zbranih pri posvetovanjih z zainteresiranimi strani, so bile ugotovljene številne težave pri uporabi statuta SE, tako v zvezi z ustanavljanjem kot v zvezi z delovanjem SE. Natančnejša razlaga težav, ki so bile ugotovljene na podlagi posvetovanj z zainteresiranimi stranmi, je predstavljena v delovnem dokumentu služb Komisije, ki je priložen temu poročilu.

4.1. Ustanovitev SE

Prvotni cilj statuta SE je bil zagotoviti evropsko obliko za že obstoječa čezmejna podjetja sprejemljivega obsega, pri čemer mala in srednje velika podjetja ne bi imela težav pri oblikovanju SE. Vendar ugotovitve konference in javnega posvetovanja kažejo, da so za podjetja, zlasti mala in srednje velika podjetja, sedanji pogoji ustanavljanja zelo obremenilni. **Stroški ustanavljanja, zamudni ter zapleteni postopki in pravna negotovost postopka oblikovanja SE**, ki večinoma izhajajo iz nezadostnega poenotenja statuta SE in številnih sklicevanj na nacionalno zakonodajo, so med najpomembnejšimi ovirami, ki odvračajo podjetja od ustanavljanja SE. Zainteresirane strani menijo, da so velike ovire tudi **visoke čezmejne zahteve** (zlasti zahteve za družbe, ki ustanavljajo SE, da imajo hčerinsko družbo ali podružnico v drugi državi članici vsaj dve leti pred ustanovitvijo SE), **omejene metode ustanavljanja** SE in **visoke najmanjše kapitalske zahteve**.

V zvezi z **omejenimi metodami ustanavljanja** so udeleženci konference in posvetovanja navedli kot področji, ki bi jih bilo morda treba prilagoditi, zlasti pomanjkanje možnosti, da bi SE ustanavljale neposredno družbe z omejeno odgovornostjo s čezmejno združitvijo ali preoblikovanjem, in pomanjkanje možnosti ustanavljanja SE z delitvijo. Možnost, da bi se SE ustanavljale z delitvijo, je povezana z vprašanjem **širitve koncepta združitve iz člena 17(2) Uredbe SE** (gl. člen 69(b)). Udeleženec posvetovanja meni, da je delitev jasen instrument za prestrukturiranje tako znotraj kot preko meja države članice in da bi bila čezmejna delitev, s katero bi se lahko ustanavljale SE, enostavnejša in manj zamudna kot obstoječe možnosti[11]. Čeprav na ravni EU ni zakonodaje o čezmejnih delitvah, sodna praksa Sodišča Evropske unije v primeru *Sevic* (C-411/03) že omogoča izvajanje čezmejne delitve, če so zadevne družbe urejene z zakonodajami različnih držav članic. Po drugi strani ugotovitve zunanje študije

---

[10] Npr. da se izognejo izpolnitvi čezmejne zahteve za vsako hčerinsko družbo v skupini, ki bo preoblikovana v SE.

[11] Obstajata dve možnosti: (i) nacionalna delitev in poznejša čezmejna združitev, ki ju je mogoče izvesti v skladu z Uredbo SE ali Direktivo 2005/56/ES, in – če se čezmejna združitev izvaja v skladu z Direktivo 2005/56/ES – končna pretvorba prevzemne družbe v SE, ali (ii) nacionalna delitev s poznejšo pretvorbo prevzemne družbe v SE in prenosom statutarnega sedeža SE.

kažejo, da bi omogočanje ustanavljanja SE z delitvijo povzročilo nadaljnjo delitev gospodarske in pravne enote skupine družb, namesto da bi se skupina poenostavila[12].

Nekatere zainteresirane strani (družbe, vključno z SE, pravni svetovalci in poslovna združenja) menijo tudi, da so **predpisi o SE glede udeležbe delavcev**, zlasti postopek pogajanj v zvezi z ustanovitvijo SE, zapleteni in zamudni. Vendar sindikati menijo, da ta pogajanja niso obremenilna, temveč so potreben mehanizem, ki omogoča ustrezen dialog med vodstvom in delavci družbe. Po drugi strani so sindikati zaskrbljeni, da predpisi SE niso v celoti prilagojeni vsem razmeram. Zlasti statut SE ne vsebuje jasnega predpisa o tem, ali je dovoljena registracija nedelujoče SE ali ne, glede na to, da ni pogajanj o udeležbi delavcev, saj niti SE niti udeležene družbe v času ustanavljanja SE nimajo nobenega zaposlenega.

4.2. Življenje SE

Številni udeleženci javnega posvetovanja menijo, da je zahteva, da morata biti **statutarni sedež in glavna uprava SE v isti državi članici** (v nekaterih državah članicah celo v istem kraju), v praksi ovira[13]. Statut določa strogo sankcijo (likvidacijo) za SE, če ta ne izpolni te zahteve. Od sprejetja statuta SE je sledil pomemben razvoj dogodkov, ki je spremenil pristop v zvezi z vprašanjem sedeža družbe. Zlasti sodna praksa Sodišča Evropske unije je prispevala k sprejetju načela ločitve statutarnega sedeža in glavne uprave v Evropski uniji[14]. Poleg tega je po mnenju nekaterih zainteresiranih strani v sodobnem svetu v praksi težko uporabljati načelo pravega sedeža, pri katerem lokacije sedeža mednarodne družbe, tj. kraja, v katerem se sprejemajo strateške odločitve, ni lahko določiti. Načelo, pri katerem veljavno pravo družb določa zakonodaja države statutarnega sedeža SE, je enostavno in lahko opredeljivo. Poleg tega bi bila lahko možnost ločitve statutarnega sedeža in glavne uprave SE privlačno orodje za poenostavitev strukture skupine[15] in bi lahko prispevala k boljši usklajenosti gospodarske in pravne enote poslovnih skupin v EU. Zunanja študija zagovarja ločitev. Ločitev zagovarjajo tudi podjetja, vendar jim nasprotujejo druge zainteresirane strani, npr. nekatere države članice in sindikati. Med drugim so zaskrbljeni, da bi lahko možnost ločitve statutarnega sedeža in glavne uprave otežila davčni nadzor zaradi slabše preglednosti informacij o družbah, registriranih v drugih državah članicah.

Nekateri udeleženci javnega posvetovanja so navedli številne praktične težave, ki izhajajo iz razlik v nacionalnih predpisih v postopku prenosa statutarnega sedeža SE in iz zahtevnih ali nejasnih predpisov o notranji organizaciji SE. Udeleženci konference so izrazili mnenje, da mora statut SE zagotoviti večjo prožnost ustanoviteljem in delničarjem glede notranje organizacije SE, čeprav taka prožnost ni zagotovljena nacionalnim družbam v državi članici, v kateri je bila SE registrirana[16]. To bi tudi zmanjšalo število sklicevanj na nacionalno zakonodajo. Ker bi SE tako neposredno konkurirala nacionalnim pravnim oblikam, je bil izražen pomislek o tem, koliko bi bilo mogoče na tem področju politično doseči.

Številne zainteresirane strani so opozorile na več težav v zvezi z razlago določbe statuta SE o **pretvorbi obstoječe SE v nacionalno družbo**.

---

12 Poleg tega nobena od SE, s katerimi so imeli razgovore izvajalci zunanje študije, in nihče od udeležencev posvetovanja ni navedel omejenih metod oblikovanja kot negativni dejavnik.

13 Gl. člen 69(a) Uredbe SE.

14 Glej primere *Centros* (C 212/97), *Überseering* (C 208/00), *Inspire Art* (C 167/01), *SEVIC* (C 411/03) in *Cartesio* (C 210/06).

15 SE bi lahko registrirala hčerinske družbe v eni državi članici, tako da bi bila celotna skupina urejena z enim samim režimom prava družb, glavne uprave hčerinskih družb pa bi bile v drugih državah članicah, kjer bi se dejansko izvajala dejavnost.

16 Cf. člen 69(d) Uredbe SE.

Številni udeleženci javnega posvetovanja in predstavniki sindikatov so na konferenci opozorili tudi na pomanjkanje jasnih predpisov o udeležbi delavcev pri **aktivaciji nedelujoče SE** ali strukturnih spremembah po ustanovitvi SE. Po mnenju sindikatov to predstavlja tveganje, da bi se lahko družbe izognile upoštevanju predpisov o udeležbi delavcev.

Člen 69(c) statuta SE poziva Komisijo, naj preuči primernost revizije klavzule o sodni pristojnosti iz člena 8(16) statuta SE z vidika katerih koli prihodnjih sprememb evropske ali nacionalne zakonodaje na področju, ki ga ureja Bruseljska konvencija iz leta 1968 („Konvencija“)[17] . Revizijska klavzula je bila dodana zaradi upoštevanja potrebnih sprememb predpisov o pristojnosti po sprejetju Uredbe Sveta(ES) 44/2001 z dne 22. decembra 2000 („Bruseljska uredba I“), ki je nadomestila Konvencijo. To je bilo potrebno, saj je bila Bruseljska uredba I, o kateri je potekala razprava istočasno kot o Uredbi SE, sprejeta po končanih razpravah o statutu SE. Člen 8(16) statuta SE določa, da se lahko SE, ki je statutarni sedež prenesla v drugo državo članico, v zvezi z njenimi posli pred prenosom še vedno obravnava kot SE, ki ima statutarni sedež v državi članici, v kateri je bila SE registrirana pred prenosom. Ta predpis dovoljuje začetek pravnega postopka v zvezi s posli SE pred prenosom v državo članico, v kateri je bila SE takrat vpisana v register. Ta predpis je treba upoštevati skupaj z veljavnimi predpisi o pristojnosti, zlasti s členoma 2 in 60 Bruseljske uredbe I, ki dovoljujeta začetek pravnega postopka zoper družbo, med drugim pred sodišči države članice, v kateri ima družba statutarni sedež. Člen 8(16) tako razširja področje pristojnosti za pravni postopek zoper SE v primerjavi z možnostmi, ki jih za druge vrste družb zagotavlja Bruseljska uredba I. Kolikor je Komisiji znano, predpis iz člena 8(16) v praksi še ni bil uporabljen. Poleg tega je vprašljivo, ali predpis veliko prispeva k obstoječim predpisom o pristojnosti iz Bruseljske uredbe I, ki že dovoljujejo začetek pravnega postopka pred sodišči države članice, v kateri se je na primer izvajala pogodba ali v kateri je bila povzročena ali je nastala škoda. Kljub temu Komisija na tej stopnji ne vidi razloga, da bi spremenila veljavni predpis.

5. UPRAVNE OBREMENITVE

Center za evropske politične vede je opravil meritev[18] upravnih obremenitev, ki jih vsebuje Uredba SE. Uredba SE v skladu z meritvijo nalaga upravne obremenitve v višini 5,2 milijona EUR na leto. To pomeni 0,04 % upravne obremenitve 12,1 milijarde EUR, izmerjene na področju letnih računovodskih izkazov/prava družb za februar 2009[19]. Vendar je treba poudariti, da upravne obremenitve pokrivajo upravne stroške za vse obveznosti glede informacij, ne glede na to, ali so te obveznosti potrebne za zaščito legitimnih interesov zainteresiranih strani ali ne. Skupina neodvisnih zainteresiranih strani za upravne obremenitve na visoki ravni (HLG)[20] poudarja, da mora vsaka prihodnja reforma statuta SE upoštevati tudi vidik zmanjševanja upravnih obremenitev. Predlaga, naj se preučijo zlasti možnosti zmanjševanja obveznosti glede informacij, povezanih s poročanjem, objavljanjem informacij, udeležbo neodvisnih strokovnjakov in zahtevami za zasedanja[21].

---

17 Konvencija z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah.

18 http://ec.europa.eu/enterprise/policies/better-regulation/files/abst09_ceps_extension_en.pdf.

19 Ta meritev je temeljila na 8 najbolj obremenjujočih direktivah na zadevnem področju. Glej http://ec.europa.eu/enterprise/policies/better-regulation/files/abst09_companylaw_en.pdf.

20 HLG je bila ustanovljena za namene svetovanja Evropski komisiji o akcijskem programu za zmanjšanje upravnega bremena v EU, glej Sklep Komisije z dne 31.8.2007, C(2007)4063, člen 2.

21 Mnenje HLG z dne 20. maja 2010, odstavek 30.

6. SKLEP

Ugotovitve zunanje študije kažejo, da so bili prvotni cilji statuta SE v določenem obsegu doseženi, vendar bi bilo mogoče razmere dodatno izboljšati.

Evropska družba je družbam z evropsko razsežnostjo omogočila čezmejni prenos statutarnega sedeža, boljšo reorganizacijo in prestrukturiranje ter možnost izbire med različnimi strukturami odborov ob zagotavljanju pravic delavcev do udeležbe ter ščitenju interesov manjšinskih delničarjev in tretjih strani. Pozitivna vidika SE sta tudi evropski ugled in nadnacionalni značaj SE.

Vendar je mogoče na podlagi šestletnih izkušenj uporabe Uredbe SE sklepati, da uporaba statuta prinaša številne težave v praksi. Statut SE ne zagotavlja enotne oblike SE po vsej Evropski uniji, ampak 27 različnih vrst SE. Statut vsebuje veliko sklicevanj na nacionalno zakonodajo, prav tako obstaja negotovost glede pravnega učinka zakonodaje, ki se uporablja neposredno, in njene povezanosti z nacionalno zakonodajo. Poleg tega neenakomerna razširjenost SE po Evropski uniji kaže, da statut ni prilagojen razmeram družb v vseh državah članicah.

Kakršne koli spremembe statuta SE, namenjene reševanju praktičnih težav, ki so jih opredelile različne zainteresirane strani, bodo morale upoštevati, da je statut SE rezultat občutljivega sporazuma po dolgih pogajanjih. Komisija preučuje morebitne spremembe statuta SE in bo leta 2012 pripravila predloge, kjer je to potrebno. Vsako predloženo spremembo bo treba izvesti vzporedno z morebitno revizijo Direktive SE, ki bo opravljena na podlagi posvetovanja s socialnimi partnerji v skladu s členom 154 Pogodbe. V splošnejšem smislu bodo morali morebitni ukrepi, ki jih bo predlagala Komisija na podlagi sedanjega poročila, upoštevati načela boljših predpisov, vključno z oceno učinka.